

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ BOLGÁR HÍREK 09 · 2018

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Алексей Кившенко: Визитка при Шейнобо

Българи положиха клетва за гражданство • Bolgárok tettek magyar állampolgársági esküt

Българското училище за роден език на лагер в България • A Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola tábora

Изложба „От Дунав до Черно море“ в Бургас • A Dunától a Fekete-tengerig c. kiállítás Burgaszban

БЪЛГАРИ ПОЛОЖИХА КЛЕТВА ЗА ГРАЖДАНСТВО

32-ма членове на българската общност положиха клетва за унгарско гражданство на 1 юли в седалището на Дружеството на българите в Унгария в празнична обстановка.

извор
МТИ
(Унгарска теле-
графна агенция)

forrás
МТИ
(Magyar Távirati
Iroda)

В празничната си реч заместник-премиерът Жолт Шемиен заяви: „Както е напълно естествено унгарците от съседните страни да получат унгарско гражданство, така е ясно, че и членовете на националностите, които формират унгарската нация, могат да бъдат унгарски граждани.“ Въпросът бе повдигнат от Симеон Варга, застъпник на българската националност в унгарския парламент, който се обърна с молба към заместник-премиера, одобрена от президентана Унгария, Янош Агер. ♦ Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, изтъкна: „Днешното събитие, полагането на клетвата, е символ на новата родина, на която сме станали съществена част, интегрирали сме се, съхранявайки езика и културата си.“ Сред получените

гражданство има член на Църковното настоятелство, член на управителния съвет на гружеството, учител, директор, ръководител на културно учреждение. Въпреки че всички са активни членове на общността, от правна гледна точка досега не можеха да вземат участие в работата на самоуправленията, защото нямат право да бъдат избирани. Мнозина живеят в Унгария от десетилетия, някои от 40 години, други са родени тук и семействата им живеят от поколения в страната. ♦ На празничното полагане на клетва присъстваха Миклош Шолмес, гържабен секретар на Кабинета на министър-председателя, Тамаш Вецел, министерски съветник и Карой Панцел, председател на комисията за Национално сплотяване към унгарския парламент. ♦

BOLGÁROK TETTEK MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ESKÜT

A magyarországi bolgár nemzetiség 32 tagja tette le ünnepélyes keretek között a magyar állampolgársági esküt július 1-én a Magyarországi Bolgárok Egyesületének budapesti székházában.

Семјен Зсолт miniszterelnök-helyettes ünnepi beszédében kifejtette: „amennyire természetes az, hogy a külföldi magyarság megkaphatja a magyar állampolgárságot, ugyanolyan egyértelmű az is, hogy a Magyarországon élő, állam- és nemzetalkotó nemzetek tagjai magyar állampolgárok lehetnek“. Az ügyben Varga Szimeon, bolgár nemzetiségi szószóló kereste fel a miniszterelnök-helyettest, a kérelmeket Áder János köztársasági elnök hagyta jóvá. ♦ Dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke kiemelte: „a mai esemény, a fogadalmátétel jelképe annak, hogyan találtunk új hazára, hogyan váltunk annak szerves részévé és integrálódunk úgy, hogy megőrizzük

saját nyelvünket és kultúránkat is.” ♦ A most állampolgárságot kaptak között van egyházbizottsági tag, egyesületi elnökségi tag, pedagógus, igazgató, kulturális intézmény vezetője. Bár mind aktív közösségi tagok, közjogi értelemben eddig nem tudtak részt venni az önkormányzati közösségi életben, mivel nem volt szavazati joguk. Sokan már évtizedek, akár 40 év óta is Magyarországon élnek, többen már itt születtek és családjuk sokadik generációjaként élnek az országban. ♦ Az ünnepélyes eskütételen jelen volt többek között Soltész Miklós a Miniszterelnökség államtitkára, Wetzel Tamás miniszteri biztos és Pánczél Károly, az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottságának elnöke. ♦

„ОПОЗНАЙ РОДИНАТА СИ, ЗА ДА Я ОБИКНЕШ!”

Следвайки призива на големия български писател Алеко Константинов, от 2018 година Българското училище за роден език започна реализацията на една нова инициатива — ежегодно организиране на учебни екскурзии и лагери в България.

АВТОР
Веселина Барку

SZERZŐ
Barki Veszélina

Целта е учениците да се срещнат отблизо с природните красоти на родината, да опознаят по-добре изучаваните по народознание исторически и културни обекти, да се докоснат до живия език на различните диалектни области. Тези пътувания имат и една груга важна задача – тъй като учениците от нашето училище посещават занятията в различни гни, те нямат възможност да се опознаят. Срещат се само на официални празници, за кратко време. Едно такова пътуване дава прекрасната възможност за децата да общуват помежду си за по-дълго време и да намират нови приятели сред българската общност. ♦ Първата дестинация,

която избрахме, беше Северозападна България – една малко позната географска област. Маршрутът беше: Вигин-Белоградчишките скали – пещерата Магура – Вършец – Чипровци – Клисурски манастир – пещерата Проходна – Троянски манастир – Ловеч и околностите му – Плевен – Козлогуй – Вигин. ♦ Учениците бяха подготвили кратки презентации за градовете и обектите, планирани за посещение, така, преди всяка спирка, първо се запознавахме с историята и особеностите на мястото. Научихме, че Вигин е град с многовековна история и с много имена, че за крепостта „Баба Вига” има множество легенди, че Белоградчишките скали преди милиони

години са били на гръно на море, че в Магурата има праисторически рисунки от преди 10 000 години, че във Вършец има топли минерални извори от гревни времена, че чипровските килими са в спуска на ЮНЕСКО като шедевър на световното културно наследство и още много неща. ♦ Истинското възлнение обаче идваше, когато слизахме от автобуса и се срещаме лице в лице с нещата, разказани преди това от някой ученик. Със затаен гръх се възхищавахме на гледките, на природните и на културните феномени: скални образувания, водопади, гревни рисунки, разноцветни килими и символични форми... ♦ Естествено, с не по-малко възлнение, учениците се потопиха и в басейните с топлата минерална вода на Вършец. Това бяха едни от най-чаканите часове, които децата прекараха с много смях и игра. ♦ И докато първата част от пътуването беше свързана предимно с природните красоти на България, втората част беше посветена най-вече на културни и исторически обекти: закрития мост на Кольо Фичето и музея на Васил Левски в Ловеч, Къкринското ханче, „Панорамата” в Плевен, кораба „Радечки” в Козлогуй, крепостта „Баба Вига”. При тези обекти се върнахме към важни моменти, личности и събития от българската история. ♦ Нагяваме се, че тази седмица ще остане като траен спомен за нашите ученици и че догодина с още по-голям ентузиазъм ще се включат в новите дестинации от опознаването на Родината. ♦

„ISMERD MEG HAZÁDAT, HOGY
MEGSZERESD!”

Követve a nagy bolgár író, Aleko Konsztantinov felhívását, 2018-tól a Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola egy új kezdeményezés megvalósításába kezdett – minden évben tanulmányi kirándulásokat és táborokat szervez Bulgáriába.

Ацел, hogy a tanulók közelről találkozzanak az anyaország természeti szépségeivel, jobban megismerjék a népismeret órán tanult történelmi és kulturális helyszíneket, illetve, hogy érintkezzenek a különböző nyelvjárási területek élő nyelvével. Ezeknek az utazásoknak még egy fontos feladatuk van – mivel az iskola diákjai más-más napokon látogatják az iskola óráit, nincs lehetőségük megismerkedni. Csak a hivatalos ünnepeken találkoznak rövid időre. Egy ilyen utazás remek lehetőséget ad a gyermekeknek, hogy hosszabb időre kapcsolatba kerüljenek egymással, és új barátokat szerezzenek a bolgár közösségen belül. ♦ Az első útvonal, amit kiválasztottunk, Északnyugat-Bulgária volt, egy kevésbé ismert földrajzi terület. Az útvo-

nal a következő volt: Vidin – Belogradcsiki sziklák – Magura barlang – Varsec – Csiprovec – Kliszura kolostor – Prohodna barlang – Trojani kolostor – Lovecs és környéke – Kozloduj – Vidin. ♦ A diákok rövid prezentációkat készítettek a városokról és helyekről, amelyeket meglátogatni terveztünk, így minden állomás előtt először megismerkedtünk a hely történetével és sajátosságával. Megtutdtuk, hogy Vidin régi város, sok évszázados történelemmel és sok névvel, hogy a Baba Vida várról számos legenda szól, hogy a Belogradcsiki sziklák millió évvel ezelőtt tengerfenék voltak, hogy a Magura barlangban 10 ezer évvel ezelőtti rajzok láthatók, hogy Varsecben már az ókor óta ismertek a termálforrások, hogy a csiproveci szőnyegek szerepelnek az UNESCO világörökség listáján és még sok minden más. Az igazi izgalom azonban mindig akkor jött, amikor leszálltunk a buszról és szembetaláltuk magunkat azokkal a dolgokkal, amelyekről a tanulók beszéltek. Visszafojtott lélegzettel csodáltunk a látványt, a természeti és kulturális különlegességeket: sziklaképződmények, vízesések, őskorirajzok, színesszőnyegek és szimbolikus formák... ♦ Természetesen hasonló izgalommal mártóztak meg a diákok Varsec meleg gyógyvizet medencéibe. Ezt az időt a gyermekek nagyon várták, és sok nevetéssel és játékkal töltötték ki. ♦ És amíg az utazás első része leginkább Bulgária természeti szépségeivel volt kapcsolatos, a második rész témája inkább a kulturális és történelmi objektumok voltak: Koljo Ficseto fedett hídja, Vaszil Levszki múzeuma Lovecsben, a Kakrai fogadó, a pleveni „Panoráma”, a Radetzky hajó Kozlodujban, a Baba Vida vár. Ezeknél a helyeknél visszatértünk a bolgár történelem fontos momentumaihoz, személyeihez és történéseihez. ♦ Reméljük, hogy ez a hét szép emlékként marad meg diákjaink számára, és jövőre még nagyobb lelkesedéssel fognak bekapcsolódni az anyaország megismerésének új útvonalába. ♦

С ПОДДРЕПАТА НА
ТАМОГАТА

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ТАНЦОВ ЛАГЕР В БЪЛГАРИЯ

В периода от 2 до 9 юли 2018 година Българското републиканско самоуправление проведе традиционния си танцов лагер за децата и младежите от танцовите ни състави Росица и Янтра. Самоуправлението за втори път организира лагера в България, този път във морската столица Варна. Тази година лагерът съвпадна с Международния фолклорен фестивал за народни песни

и танци „Златни дни“, където взеха участие и двата състава.

Както всяка година и сега основните акценти бяха поставени върху обучението на български народни танци и музика с помощта на танцьори от танцов състав „Янтра“ и музиканта Алексей Лесички. В рамките на фестивала Танцовите състави „Росица“ и „Янтра“ имаха концерти в село Ветрино и в Морската градина във Варна, което беше голямо преживяване и за публиката и за тях самите. Нашите танцьори бяха посрещнати с овации от българската публика и със своята

виртуозност породиха възхищение.

Освен обучението по на народни танци и провеждането на репетиции, в свободното време децата посетиха Делфинариума във Варна и разгледаха забележителностите на града, можаха да се срещнат с морето. Да се разхождат в Морската градина. И, разбира се, остана време и за плаж.

Танцовият лагер бе организиран от Българското републиканско самоуправление и осъществен с подкрепата на Министерството на човешките ресурси.

Mint minden évben, most is a fő hangsúly a néptánc és a népzene oktatásán volt, a Jantra Néptáncgyűttes táncosai és Alekszej Leszicski népzeneész közreműködésével. A Jantra és a Roszica néptáncgyűttes fellépett Vetrino faluban és Várnában, a Tengeri parkban, ami nagy élmény volt mind a közönség, mind a táncgyűttesek számára. A táncosokat, akik virtuozitásukkal mindenkit bámulatba ejtettek, tapsviharral köszöntötte a bolgár közönség.

A néptáncoktatáson és a próbákon kívül a szabadidőben a gyermekek meglátogatták a Delfináriumot Várnában és megtekintették a város nevezetességeit,

sétáltak, találkoztak a tengerrel. És természetesen strandolásra is jutott idő.

A tánctáborot a Bolgár Országos Önkormányzat szervezte, a program az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatásával valósult meg.

С ПОДКРЕПАТА НА · TÁMOGATTA

TÁNC TÁBOR BULGÁRIÁBAN

2018. július 2. és 9. között a Bolgár Országos Önkormányzat második alkalommal szervezett hagyományos tánc tábort a táncgyűttesek gyermekei és fiataljai számára. A résztvevők idén a tengeri fővárosba, Várnába látogattak. A tábor idén egybeesett az Arany Napok Nemzetközi Folklórfesztivállal, amelyen a táncgyűttesek is felléptek.

СЪБОРА НА „НАЙ-ЕВРОПЕЙСКОТО БЪЛГАРСКО СЕЛО“

В село Поликраище в чест на св. Марина всяка година в края на месеца юли се провежда събор, който празнуват не само местните жители, а и много поликраищенци от цял свят. Тази година и “Български вести” посети събора.

След Освобождението българските градинари от Унгария, родом от Поликраище, са били най-големите дарители за построяването на църквата „Св. Марина“. Освещаването ѝ през 1885 г. се превръща в народен събор, който оттогава се чества всяка годи-

на. По-късно градинарите от Поликраище 8 години наред са събирали пари, за да закупят в Будапеща голямата камбана на църквата. След изливането на камбаната, тя е транспортирана с параход по Дунав до Свищов, а оттам с волска каруца до църквата. Населението на Поликраище е около 2 000 души, но броят на хората по света с поликраищенски произход многократно надхвърля това число.

„Края на юли е най-удачното време за празнуване през лятото, минала е вече жътвата, но още не е време за събиране на царевицата“ – обяснява **Живко Печикамаков**, жител на селото. **Български Вести** Как са изкарвали събора хората в старите времена? **ЖП** В петък са колели агнета и пилета, в събота са ги готвели и

са празнували вечер на площада. В неделя се събирали с роднините: синове, дъщери, снахи, зетове, внуци, често пъти са се събирали по 30-40 души на къща.

БВ (към кмета на Поликраище, господин Марин Тодоранов): Как оценявате, как мина събора през тази година?

МТ Събора добре мина, имаше много посетители от Унгария, Чехия, Словакия, Австрия, Америка, Австралия, Нова Зеландия и т.н., но броя им с всяка година намалява. По-старите българи в чужбина се позагубиха, по-младите са вече със смесени бракове и събора почна да губи значение.

Хората го късно гледаха изпълнението на Поли Паскова, дори внезапно пороеен дъжд не можеше да ги изплаши да си отидат.

БÚCSÚ „BULGÁRIA LEG-EURÓPAIBB FALUJÁBAN“

Polikraiste faluban minden évben július végén tartják Szent Marina tiszteletére a búcsút, amelyen nem csak a helyi lakosok, hanem az egész világból érkező polikraisteiek részt vesznek. Ebben az évben a Bolgár Hírek c. havilap szerkesztősége is ellátogatott a búcsúra.

A török felszabadulás után a polikraistei születésű magyarországi bolgár kerteszek adományozták a legtöbb pénzt a Szent Marina templom felépítéséhez. A templom 1885. évi felszenteléskor nagy népi búcsút tartottak, amelyet azóta is minden évben megrendeznek. Később a polikraistei kerteszek 8 éven át pénzt gyűjtöttek, hogy harangot szerezzenek a templomnak. A harangot Budapesten öntötték, hajóval a Dunán Szvistovig szállították, ahonnan ökrös szekérrel vitték a templomhoz. Polikraiste lakossága 2 000 fő, de a polikraistei gyökerekkel rendelkező emberek száma a nagyvilágban ennek többszöröse.

„Nyáron a július vége a legalkalmasabb időpont az ünnepségre. Már lement az aratás és még nem kezdődött el a kukorica betakarítása” – magyarázta **Zsivko Pecsikamakov**, a falu lakosa.

Bolgár Hírek Régen hogyan zajlott a búcsú? **ZSP** Pénteken levágták a báránysokat és a csirkéket, szombaton megfőzték azokat és este ünnepeltek a főtéren. Vasárnap a házaknál összejöttek a rokonok: a fiúk- és lányok, menyek, vőők, unokák, sokszor az egybegyűlték száma elérte a 30-40 főt házanként.

A **Bolgár Hírek** kérdése Polikraiste polgármestere, Marin Todoranov úr felé: *Hogyan értékeli, hogyan telt az idei búcsú?* **MT** A búcsú sikeres volt, sok látogató érkezett Magyarországról, Csehországból, Szlovákiából, Ausztriából, Amerikából, Ausztráliából és Új-Zélandról stb, de a számuk minden évben csökken. Az idősebb bolgárok elmaradnak, a fiatalabbak már vegyes házasságban élnek és ezért a búcsú kezd veszíteni jelentőségéből.

Az emberek késő estig nézték Poli Paszkova előadását, még a hirtelen jött heves eső sem tudott rájuk ijesztetni, hogy hazamenjenek.

ИЗЛОЖБА „ОТ ДУНАВ ДО ЧЕРНО МОРЕ” В БУРГАС

Български художници и приложници от Унгария гостуваха с изложба в Бургас. На 8 август 2018 г. в галерията на бургаската Регионална библиотека „П. К. Яворов” бе открита обща изложба под наслов „От Дунав до Черно море”, която представи творби на български художници от Унгария и бургаски художници.

Тези съвременни художници и приложници творят в различни художествени стилове, но ги свързва това, че са български творци, независимо от това къде работят и къде са завършили художественото си образование – в Унгария или в България. Целта на изложбата е да обедини творците, да развие творческите взаимоотношения и открития диалог между авторите и публиката чрез визуалните

изкуства като общ език, да допринесе за мобилността на изкуството без граници, както и за националното сътрудничество и интеграция.

В изложбата участваха творците Огнян Кожухаров, Естер Кнейс, Женья Бозукова, Каталин Улман, Петър Лукач, Милена Младенова, Боряна Конц – Маевска, Ангел Радуков, Мария Чъргоуи Тури, Жужана Кожухаров, Милена Владимирова, Клаудия Орос, Йорган Бебревски и Диляна Христова от Унгария и Ирена Иванова, Севдалина Проданова и Бисер Проданов от Бургас. За откриването на изложбата в Бургас пристигнаха част от художниците, които по време на своя престой имаха възможност да се запознаят и със забележителностите на Бургас, Поморие и Несебър.

Изложбата откриха Митко Иванов, председател на Дружеството на бургаските художници, Мария Бенчева, директор на Регионалната библиотека „П. К. Яворов” в Бургас и Милена Владимирова, художник и председател на Български културен форум, който е

организатор на изложбата. На откриването присъстващите чува изпълнения на младата цигуларка от Бургас Ясемин Сахин.

DUNÁTÓL A FEKETE- TENGHERIG C. KIÁLLÍTÁS BURGASZBAN

A bolgár nemzetiségű képző- és iparművészek új kiállítással mutatkoztak be Bulgáriában, Burgasz városában. A burgaszi P. K. Javorov Regionális Könyvtár Galériájában 2018. augusztus 8-án nyílt meg a Dunától a Fekete-tengerig c. közös kiállítás, amelyen magyarországi bolgár művészek és burgaszi művészek vettek részt.

Az itt látható kortárs képző- és iparművészek különböző stílusokban alkotnak, de a közös bennük a bolgár nemzetiség és

identitás, függetlenül attól, hogy hol dolgoznak és hol szereztek meg a művészeti végzettségüket – Magyarországon vagy Bulgáriában. A tárlat célja, hogy egyesítse a művészeket, a vizuális művészetek közös nyelvénél segítségével fejlessze az alkotói kapcsolatokat és a nyitott párbeszédet a művészek és a közönség között, hozzájáruljon a határok nélküli művészet mobilitásához, valamint a nemzetiségi együttműködéshez és a nemzetiségek integrációjához.

A kiállításon a következő művészek vettek részt – Kozsuharov Ognjan, Kneisz Eszter, Bozukova Zsenia, Ullmann Katalin, Lukács Péter, Mladenova Milena, Maevszka-Koncz Borjana, Radukov Angel, Csörgey Turi Mária, Kozsuharov Zsuzsanna, Vladimirova Milena, Orosz Klaudia, Bebrevszki Jordán és Hrisztova Diljana Magyarországról és Ivanova Irena, Prodanova Szevdalina és Prodanov Biszer Burgaszról. A kiállítás megnyitó-

**KÖSZÖNJÜK AZ EGYÜTTMŰKÖDÉST
A KIÁLLÍTÁS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ
A RÉSZTVEVŐ MŰVÉSZEKNEK ÉS
A TÁMOGATÓKNAK:**

Emberi Erőforrások Minisztériuma –
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő
(NEMZ-KUL-18-0150)

Újbuda Bolgár Önkormányzata

jára a művészek egy része Burgaszba is ellátogatott, akik az itteni tartózkodásuk alatt megismerkedtek Burgasz, Pomorie és Neszebar nevezetességeivel.

A kiállítást megnyitotta Ivanov Mitko, a Burgaszi Művészek Egyesületének elnöke, Bencseva Mária, a P. K. Javorov Regionális Könyvtár igazgatója és Vladimirova Milena iparművész, a Bolgár Kulturális Fórum elnöke, aki a kiállítás szervezője. A megnyitó alkalmából fellépett a fiatal burgaszi hegedűművésznő, Shahin Jasmen.

ПОЧИНА
ЮЛИЯНА ПАНДУР

Всички я наричаха леля Ютка.

Фина, спретната, гребничка на ръст, но изпълнена с огромна енергия, доброта и скромност. С богата душевност, голям интелект и ерудиция. Истински познавач на българския език, уважаван университетски преподавател и учен.

Всички докоснали се до нея – и колеги, и студенти в университетите в Дебрецен и в Буганеща бяха уважавани от начина ѝ на преподаване, от прецизността, от всеотдайността и грижовността, с която обгръщаше колеги и студенти.

Загълбочен учен, прекрасен преподавател, автор на много трудове, загълбочени изследвания и публикации, носител на високи гържавни отличия:

- › **Орген Кирил и Методий II степен**, присъден от Министерски съвет на Република България, 1985
- › **Плакет 1300 години България**, присъден от Министерски съвет на Република България, 1981
- › **Юбилеен плакет 1100 години от смъртта на Методий**, присъден от Българската академия на науките
- › **Плакет за преподавателски заслуги**, присъден от Министерството на образованието, 1989
- › **Плакет със синя лента на Софийския университет „Св. Климент Охридски“**, 2004

Беше преподавател и на много млади хора от нашата общност. Теодора Колицова, Гергьо Ковач, Кирил Наг, Азнеш Весели са имали частията да се докоснат до нея.

Възпитала редица българисти в Унгария. Самоотвержено, професионално, човечно, неуморно.

Почивай в мир, Ютка нени!

ОТ ВСИЧКИ, КОИТО ТЕ ОБИЧАМЕ

В ПАМЕТ НА ДОКТОР ЮЛИЯНА
ПАНДУР

Юлияна Пандур е една от последните възпитаници на проф. Петър Динеков и на Софийския университет „Свети Климент Охридски“, оставили ярки следи в полето на чуждестранната българистика и старобългаристика в Европа.

В нейно лице България загуби един голям и верен приятел. Всеотдайността към старобългарските писмени паметници беше нейният неотменен професионален дълг. Обгрижването на лектората по български език и култура в Дебреценския университет, както и работата ѝ в Дружеството на българите в Унгария, запълваше всяка свободна минута от живота ѝ. Жизненият ѝ път премина динамично сред книги и хора, между гва университетата в София и Дебрецен. Ще я запомним вечно търсеца и неуморна, обичаща и неподвластна на трудностите и човешките слабости, които срещаше. Това беше скъпо платената цена на нейното здраве. Тя не се даде лесно и на смъртта. Така я запомних от периода на съвместна работа в Дебреценския университет и от последния телефонен разговор, месец преди кончината ѝ, в който прие поканата ми за гостуване у дома.

Като лектор по български език и култура в Университета „Кошут Лайош“ в Дебрецен от 1990 до 1994 г. тя ми е оказвала неизмерима помощ в професионален и личен план, като човек на чужда земя. Винаги съм следила с интерес и по-късно нейните изяви в Софийския университет, награждаването ѝ с почетен знак „доктор хонорис кауза“ и посещенията ѝ във връзка с различни чествания. Българските колеги ще следват непоколебимо завета ѝ на честен и почтен човек.

Почивай в мир, мила Ютка! Поклон пред светлата ти памет! Най-искрени съболезнования на цялото ти прекрасно семейство! Обичаме те много!

От **Красимира Димитрова Скординова-Георгиева**, бивш лектор в университета „Лайош Кошут“ в Дебрецен от 1990 – 1994 г и от **Димитранка Мишколци** – представител на българската общност в Унгария

in memoriam

ELHUNYT
PANDÚR JULIANNA

Mindenki Jutka néinek hívta.

Finom, elegáns, aprótermetű, aki hatalmas energiával, jóssággal és szerénységgel bírt. Gazdag lelkesége hatalmas intellektussal és műveltséggel párosult. A bolgár nyelv igazi ismerője volt, mélyen tisztelt egyetemi oktató és tudós. Mindenki, aki kapcsolatba került vele, kollégák és hallgatók a debreceni és a budapesti egyetemről, mindig tisztelték tanítási módját, precizitását, odaadását és gondosságát, amelyekkel körülvette kollégáit és hallgatóit. Elmélyült kutató, remek előadó, számos tudományos munka, alapos kutatás és publikáció szerzője, számos rangos kitüntetés viselője.

- › **„1300 éves Bulgária” jubileumi emlékérem** (Bolgár Népköztársaság Államtanácsa, Szófia, 1981).
- › **Cirill és Metód érdemrend ezüst fokozat** (Bolgár Népköztársaság Államtanácsa, Szófia, 1985).
- › **Jubileumi emlékérem „Metód halálának 1100 éves évfordulójára”** (Bolgár Tudományos Akadémia, Szófia, 1985).
- › **Pedagógus szolgálati emlékérem** (Művelődési Minisztérium, 1989).
- › **Szófiai „Szt. Kliment Ohridszki” Tudományegyetem érdemérem** kék szalaggal (Szófia, 2004)

Nagyon sok fiataalt tanított a mi közösségünkben is. Kalicov Teodóra, Kovács Gergő, Nagy Kiril, Wessely Ágnes mind szerencsések voltak, hogy a tanítványai lehettek.

Számos bulgaristát nevelt ki Magyarországon. Önfeláldozóan, nagy szakmaisággal, emberséggel, fáradhatatlanul.

Nyugodj békében, Jutka néni!

MINDNYÁJUNKTÓL,
AKIK SZERETÜNK TÉGED

DR. PANDÚR JULIANNA
EMLÉKÉRE

Pandúr Julianna Petar Dinekov professzor egyik utolsó tanítványa volt a Szófiai Szent Kliment Ohridszki Tudományegyetemen, aki mély nyomot hagyott a külföldi bulgarisztika és az óbolgár nyelv kutatás terén Európában. Személyében Bulgária nagy és hű barátját veszítette el. Az óbolgár nyelvemlékek iránti elkötelezettség számára alapvető szakmai kötelesség volt. A Debreceni Tudományegyetem bolgár lektorátusának irányítása, illetve a Magyarországi Bolgárok Egyesületében végzett munkája kitöltötte életének minden szabad percét.

Életútja dinamikusan telt el emberek és könyvek között, két egyetem között Szófiában és Debrecenben. Megőrizzük őt emlékeinkben, mint örökké kutató és fáradhatatlan, a kihívásokat szerető és legyőző embert. Ez volt egészségének drágán megfizetett ára. Nem engedett könnyen a halálnak sem. Így maradt meg emlékeimben a Debreceni Tudományegyetemen végzett közös munka és az utolsó telefonbeszélgetés után, egy hónappal a halála előtt, amikor elfogadta meghívásomat, hogy legyen a vendégem nálunk.

Mint a bolgár nyelv és kultúra lektora a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen 1990 és 1994 között, felbecsülhetetlen segítséget nyújtott számomra szakmai és személyes téren, mint külföldön dolgozónak. Mindig érdeklődéssel figyeltem későbbi munkáját a Szófiai Tudományegyetemen, a díszdoktori kitüntetését, és látogatásait a különböző ünnepek alkalmából. A bolgár kollégák rendületlenül követni fogják örökségét mint tisztességes és becsületes emberét.

Nyugodj békében, drága Jutka! Tisztelegünk emléked előtt! A legőszintébb részvétünk csodálatos családnak! Nagyon szeretünk!

Kraszimira Dimitrova Szkordinova-Georgieva, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem volt lektora 1990 és 1994 között és **Miskolci Dimitranka**, a bolgár közösség magyarországi képviselője

in memoriam

**ДЕН НА БЪЛГАРО-УНГАРСКОТО
ПРИЯТЕЛСТВО**
ПРОГРАМА 18-20 ОКТОМВРИ

18 октомври, четвъртък

16.00 ч

Представяне на книгата на Васил Мутафов „Колелото на съдбата“

място

1062 Будапеща, ул. „Байза“ №44, I етаж

18.00 ч

Откриване на изложба в Галерия Б44:
Български художници в Унгария

място

1062 Будапеща, ул. „Байза“ №44, партер

19 октомври, петък

11.00 ч

Откриване на българска чешма на
площада пред Градската библиотека в
Сигетсентмиклош

място

Сигетсентмиклош, ул. Тьоколи №19

19.30 ч

**Галаконцерт
на Оркестъра за народна музика
при Българското национално радио**

място

1095 Будапеща, ул. Марцел Комор №1,
Палата на изкуствата, Концертна
зала „Бела Барток“

Билети могат да се закупят на цена:
1000 форинта на уебстраницата и
касите на МҮРА.

20 октомври, събота

12.00 ч

Поднасяне на венци на паметната
плоча в чест на Деня на българо-унгар-
ското приятелство в катедралната
църква в Естергом

ОРГАНИЗАТОР

Българско републиканско самоуправ-
ление

ГЛАВЕН СПОМОЩЕСТВОВАТЕЛ

Министерство на човешките ресурси

**BOLGÁR-MAGYAR BARÁTSÁG NAPJA
RENDEZVÉNYSOROZAT PROGRAMJA
2018. OKTÓBER 18-20.**

Október 18. csütörtök

16.00 óra

Könyvbemutató Vaszil Mutafov:

A sors kereke

HELYSZÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44., I. em.

18.00 óra

Kiállításmegnyitó a B44 Galériában –
A magyarországi bolgár művészek
kiállítása

HELYSZÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44., földszint

Október 19. péntek

11.00 óra

Bolgárkertész-ívóút emlékhely avatása
Szigetszentmiklóson a Városi Könyvtár és
Közösségi Ház előtti téren

HELYSZÍN

2310 Szigetszentmiklós, Tököli utca 19.

19.30 óra

**Gálakoncert a Bolgár Nemzeti Rádió
Népi Zenekara részvételével**

HELYSZÍN

1095 Budapest, Komor Marcell u. 1.
Művészetek Palotája
Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Jegyek 1000 Ft-os áron a MҮРА honlapján
és jegypénztáраiban kaphatók.

Október 20. szombat

12.00 óra

A bolgár-magyar barátság napja
alkalmából állított emléktábla meg-
koszorúzása az esztergomi Bazilikában

FŐSZERVEZŐ

Bolgár Országos Önkormányzat

FŐTÁMOGATÓ

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Камен Донеv ще ни гостува с нов спектакъл

**„Възгледите
на един учител
за всеобщата
просвета“.**

на 11 октомври от 19 часа на сцената
на **Българския културен дом**

Не пропускайте шанса да гледате тази
невероятна комедия!

Пример за невероятно можене, тънка
чувствителност и огромен талант.

Вход свободен!

**Загължителна регис-
трация** на тел:

06 1 216 42 10

или на мейл:

bolgonk@bul.hu

От Малко театро

БУЛФЕСТ – Фестивал България

**Български народни танци
и песни**

27 октомври 2018 г. от 19.00 ч.

Национален театър – Сегед
6720 Сегед, пл. „Вуктор Васи“ №1

С участието на:

Танцовите състави „Росица“ и „Янтра“,
танцов състав „Балкан“, народните певици
Вероника Варга и Тиана Станкович,
актрисата **Габриела Хаджикостова**,
оркестрите „Право“ и „Село“.

След програмата: танцова къща

Организатор:
Българско младежко гругество
Главен спомоществател:
**Министерството на
човешките ресурси**

BULFEST – Bulgária Fesztivál

**Bolgar Néptánc
és Népzenei Est**

2018. október 27-én 19.00 óra

Szegedi Nemzeti Színház
(6720 Szeged, Vaszy Viktor tér 1.)

Fellépnek:

Roszica és a Jantra néptáncegyüttesek
Balkán táncegyüttes, **Varga Veronika és
Tijana Stankovich** népdalénekesnők,
Hadzsikosztova Gabriella művész, **Pravo
és Selo** zenekarok

Műsor után táncház

Szervező:
Bolgar Ifjúsági Egyesület
Fő támogató:
**Emberi Erőforrások
Minisztériuma**

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

100 ГОДИНИ БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ

28 септември 2018 г. (петък)

10.00 – 13.00

Среща на учители от българските
училища в чужбина

15.00 – 16.00

Представяне на сборника
„Толкова близо, толкова далеч“

МЯСТО

1062 Будапеща, ул. „Баўза“ №44

29 септември 2018 г. (събота)

10.00 часа

Откриване на паметна плоча на
сградата, където се е помещавало
първото българско училище

АДРЕС

1093 Будапеща, ул. „Лоняи“ №4

11.00 часа

Юбилейна среща на бивши учители
и ученици

АДРЕС

1062 Будапеща, ул. „Баўза“ №44

18.00 часа

Празничен концерт по случай юбилея
с участието на хор „Богра смяна“

АДРЕС

Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг“ №62

100 ÉVES A BOLGÁR ISKOLA

2018. szeptember 28. (péntek)

10.00 – 13.00

A határon túli bolgár iskolák
tanárainak találkozója

15.00 – 16.00

Az „Oly közel, oly távol” című
kötet bemutatója

HELYSÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44.

2018. szeptember 29. (szombat)

10.00 óra

Emléktábla-avatás azon az épületen,
ahol az első bolgár iskola működött

HELYSÍN

1093 Budapest, Lónyay u. 4.

11.00 óra

Öregdiákok és tanárok jubileumi
találkozója

HELYSÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44.

18.00 óra

Ünnepi koncert a bulgáriai „Bodra
smjana” kórus részvételével

HELYSÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

MEGHÍVÓ ПОКАНА

СРЕЩИ С БЪЛГАРИЯ – 2018

Българският културен форум и Българското самоуправление в Уйбуда, Буганеща обявяват **11-и Фотоконкурс „Срещи с България – 2018”**

- › **Какво ви е направило впечатление, докато сте били в България?**
- › **Как лично вие сте го видели и отразили с вашия фотоапарат?**
- › **Желаете ли да го направите достояние на по-широка публика?**

- УСЛОВИЯ НА КОНКУРСА:**
- › Участие могат да вземат само автори, които не са професионалисти, ползвайки изключително собствени фотографии, снимани в България.
 - › Приемат се фотографии в дигитална форма, с резолюция най-малко 4 мегапиксела.
 - › Снимките трябва да бъдат направени след 1 януари 2013 година.

- КАТЕГОРИИТЕ НА КОНКУРСА СА:**
- › 1. Обичай и традиции от България
 - › 2.пейзажи от България
 - › 3. Лица от България
 - › 4. Културно-исторически обекти от България
 - › 5. Моят уникален кагър от България

- Допуска се участието на **най-много 5** снимки в категория от едн и същи автор.
- › Гарантирана анонимност при оценката на конкурсните материали.
 - › Не се гонускат снимки, които са участвали вече в предишните издания на фотоконкурса “Срещи с България”.
 - › С предаването на материала, участниците във фотоконкурса автоматично приемат условията и дават съгласието си организаторите да ползват безплатно представения материал при публикуването му и ползването му във връзка с конкурса.
 - › Най-добрите снимки, оценени от журито, ще участват във фотоиужба в Българската галерия Б44 в Буганеща. Награди на победителите във всяка от петте категории ще бъдат връчени по време на откриването на фотоиужбоата.

- Формат и технически изисквания:
- › Дигитални снимки: тип на файла - JPEG, най-малък размер - 4 мегапиксела.
 - › Манипулирани снимки не се приемат. За манипулирана снимка се смята:
 - Отстраняване или придаване на елементи от или към снимката.
 - Драстично оцветяване на отделни елементи на снимката.
 - Ползване на дигитални ефекти или филтри при обработване на материала.

При подаване на материалите по електронен път, данните на участника за връзка (име, адрес, тел. номер, имейл) трябва да бъдат отделно от папката с файловете на снимките. Името на всеки файл трябва да съдържа само заглавието на снимката и категорията, в която участва. *Участието в конкурса е безплатно.*

СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА СНИМКИТЕ:
20 гекември 2018 г.

Подаването на материалите става по електронен път на имейла на гругжество Български културен форум: **bolgarforum@mail.bg**
<http://www.bolgarforum.hu>

TALÁLKOZÁSOK BULGÁRIÁVAL 2018

A Bolgár Kulturális Fórum és az Újbuda Bolgár Önkormányzata **Találkozások Bulgáriával 2018 XI. fotópályázatot** hirdet

- › **Bulgáriai látogatása során milyen benyomások érték?**
- › **Hogyan örököltette meg érdeklődésének tárgyát fényképezőgépe segítségével?**
- › **Szeretné minél nagyobb közönséggel megosztani bulgáriai élményeiről készült fényképeit?**

- A PÁLYÁZAT FELTÉTELEI**
- › A pályázaton kizárólag amatőr fotósok vehetnek részt saját maguk által, Bulgáriában készített fényképekkel.
 - › Digitális fotók fogadhatók el, a legkisebb méret legalább 4 megapixel lehet.

- › 2013. január 1. után készült fényképeket várunk.

- A FOTÓK KATEGÓRIÁI**
- › 1. Hagyományok Bulgáriából
 - › 2. Tájképek Bulgáriából
 - › 3. Arcok Bulgáriából
 - › 4. Kulturális és történelmi helyek Bulgáriából
 - › 5. Saját egyedi felvételem Bulgáriából

- Kategóriánként egy pályázó **maximum 5** képpel vehet részt a pályázaton.
- › A pályázati anyagok elbírálásának anonimitása garantált.
 - › A „Találkozások Bulgáriával” c. fotópályázat előző kiadásain már részt vett fotók nem szerepelhetnek ezen a pályázaton.
 - › A pályázók munkáik átadásával automatikusan elfogadják a pályázat feltételeit, valamint beleegyeznek abba, hogy a szervezők díjtalanul felhasználhassák és publikálhassák a pályaműveket.
 - › A zsűri által legjobbnak ítélt fényképek fotókiállításon lesznek bemutatva Budapesten a B44 Bolgár Galériában. A fotókiállításon sor kerül a pályázati eredmények kihirdetésére és az öt kategória helyezettjei díjainak kiosztására.

- FORMÁTUM ÉS TECHNIKAI KÖVETELMÉNYEK**
- › Digitális fényképek: fájl típusa - JPEG, a legkisebb méret - legalább 5 megapixel lehet.
 - › Manipulált fényképeket nem fogadunk el. Manipulált fényképnek tekintjük:
 - Elemek hozzáadása vagy elhagyása a fényképen.
 - A fénykép egyes elemeinek erőteljes kiszínezése.
 - Digitális effektusok vagy szűrők használata a fényképek átdolgozásánál.
 - › Az elektronikus úton beadott fotó fájlloknál a fájlnévben csak a fénykép-címnek és az adott kategóriacímnek kell szerepelnie.

A pályázó elérhetőségeit (név, e-mail, cím, tel. szám) külön kérjük feltüntetni a levélben. *A pályázaton való részvétel ingyenes.*

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ 2018. december 20.

A digitális fényképeket elektronikusan küldheti el a Bolgár Kulturális Fórum e-mail címére: **bolgarforum@mail.bg**
<http://www.bolgarforum.hu>

ОБЯВА ЗА СТИПЕНДИЯ ЗА 2018–2019 Г.

Българското републиканско самоуправление и Столичното българско самоуправление обявяват конкурс за ограничен брой стипендии на учащи се в средни и висши учебни заведения

- КАНДИДАТИТЕ ТРЯБВА ДА БЪДАТ:**
- › местни жители от български произход
 - › да са реговни ученици в средно или висше учебно заведение
 - › да имат изявени интереси в някоя област на българската култура
 - › да имат добър успех
 - › да владеят български език

- ДОКУМЕНТИ**
- › удостоверение от учебното заведение, че е реговен ученик или студент
 - › конкурсен проект, от който да личи приобщеността към българската общност

- › автобиография
- › препоръка от българска цивилна организация – гругжество, институт, училище или частно лице, изявено с дейността си за развитието на българската култура
- › копие от ученическа или студентска книжка за установяване на успеха

СРОК НА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ
› **15 октомври 2018 г.**

Стипендиите са за десет месеца. В началото на втория семестър стипендиантите от висши учебни заведения трябва да представят документ, че продължават реговното си обучение.

Документите се приемат на адреса на самоуправлението:
Budapest 1062, Bajza u. №44

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ** (1062 Буганеща, ул. Бајза 44.)

РЕДАКЦИЯ
Виолет Доци (*главен редактор*),
Кирил Наг, Йордан Тютюнкoв

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ г-р Данчо Мусев

Извага се с подкрепата на Министерство на чoвешките ресурси, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в I., VI., VIII., XV. район на Буганеща, Уйнеш Пещержебет и във Фелшожолца, Печ, Сегег, Халастелек, Дунахарасти, Дунакеси, Мишколц, Дебрецен и Сигетсентмиклош.

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT
(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG
Dóczi Violetta (*főszerkesztő*), Nagy Kiril, Jordan Tütünkov

FELELŐS KIADÓ dr. Muszev Dancso

Megjelenik az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Fővárosi Bolgár Önkormányzat és az I., VIII., XV. kerületi, az Újpesti, a Pesterzsébeti, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Miskolci, a Debreceni, és a Szigetszentmiklósi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098
NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FesztNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Изследователски институт на българите в Унгария
Bolgar Kutatóintézet
1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: +36 (1) 216-4211

Унгаро-Българска Стопанска Камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Бр., Ráday u. 33/a. · +36(30)655-9589
www.hbcc.eu

Ресторант Царевец
Carevec Étterem
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (20) 457-0750

Хотел Пула · Hotel Rila
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 32-32-991

СЕПТЕМВРИ 2018

2018 SZEPTEMBER

17.09 | 19.00 (понеделник)

Премиера на Малко театро
„Цъфнали очи“

място

Еötvös 10 Közösségi és Kulturális Színtér
1067 Буганеша, ул. „Еötvös” №10

Програма на празника

100 г. Българско училище:

28.09 (петък)

10.00 – 13.00

Среща на учители от българските
училища в чужбина

15.00 – 16.00

Представяне на сборника
„Толкова близо, толкова далеч“

място

1062 Буганеша, ул. „Байза“ №44

29.09 (събота)

10.00

Откриване на паметна плоча на
сградата, където се е помещавало
първото българско училище

място

1093 Буганеша, ул. „Лоняи“ №4

11.00

Юбилейна среща на бивши
учители и ученици

място

1062 Буганеша, ул. „Байза“ №44

18.00

Празничен концерт по случай юбилея
с участието на хор „Богра смяна“

място

Български културен дом
1097 Буганеша, ул. „Вагохуг“ №62

09.17 | 19.00 (hétfő)

Virágzó szemek –
a **Malko Teatro új bemutatója**

HELYSZÍN

Еötvös 10 Közösségi és Kulturális Színtér
1067 Budapest, Еötvös u. 10.

A **100 éves a Bolgár Iskola** esemény-
sorozat programja:

09.28 (péntek)

10.00 – 13.00

A határon túli bolgár iskolák
tanárainak találkozója

15.00 – 16.00

Az „Oly közel, oly távol” című
kötet bemutatója

HELYSZÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44.

09.29 (szombat)

10.00

Emléktábla-avatás azon
az épületen, ahol az első
bolgár iskola működött

HELYSZÍN

1093 Budapest, Lónyay u. 4.

11.00

Öregdiákok és tanárok
jubileumi találkozója

HELYSZÍN

1062 Budapest, Bajza u. 44.

18.00

Ünnepi koncert a bulgáriai „Bodrasmjana”
kórus részvételével

HELYSZÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.